

การประมงอวนลากแผ่นตะเฆ่ขนาดเล็กบริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราชและสงขลา

สุวรรณทนา ทศพรพิทักษ์กุล* ภัคจุทา เขมากรณ์ อำนวย คงพรหม กิ่งกาญจน์ วิบูลย์พันธ์

และสุภาพร ชุมภูวรัตน์

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนล่าง (สงขลา)

บทคัดย่อ

ศึกษาสภาวะการประมงอวนลากแผ่นตะเฆ่ขนาดเล็กขนาดความยาวเรือต่ำกว่า 14 เมตร บริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช และสงขลา โดยเก็บข้อมูลจากเรือตัวอย่างจำนวน 159 ลำ ที่ทำเทียบเรือประมงในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช และสงขลา เดือนละครั้ง ระหว่างเดือน มกราคม – ธันวาคม 2549 พบว่าส่วนใหญ่ใช้เครื่องยนต์ขนาด 90-180 แรงม้า ขนาดตาอวนกันถูง 22.22 มิลลิเมตร โดยออกทำการประมงเฉพาะกลางคืนร้อยละ 61.35 ออกทำการประมงเฉลี่ยเที่ยวละ 2.09 ± 1.91 วัน ลงอวนคืนละ 2-3 ครั้งๆ ละประมาณ 3-6 ชั่วโมง มีแหล่งทำการประมงตลอดแนวชายฝั่ง ตั้งแต่หลังเกาะสมุย หน้าอำเภอขนอม อำเภอสิชล ลงมาถึงหน้าอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระดับน้ำลึก 10-25 เมตร และจากหน้าอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ลงมาถึงหน้าอำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ระดับน้ำลึก 12-30 เมตร มีอัตราการจับสัตว์น้ำเฉลี่ยตลอดปีเท่ากับ 18.94 ± 8.98 กก./ชม. ในช่วงเปลี่ยนฤดูมรสุมมีอัตราการจับเฉลี่ยสูงกว่าในช่วงฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$)

ผลจับสัตว์น้ำประกอบด้วยสัตว์น้ำเศรษฐกิจร้อยละ 57.92 และปลาเบ็ดร้อยละ 42.08 โดยที่สัตว์น้ำเศรษฐกิจประกอบด้วยกลุ่มปลาหน้าดินสูงสุดร้อยละ 40.65 รองลงมาคือกลุ่มกุ้งร้อยละ 38.32 กลุ่มปลาหมึกร้อยละ 17.21 กลุ่มปลาผิวน้ำร้อยละ 2.31 กลุ่มปูร้อยละ 1.31 และสัตว์น้ำอื่นๆร้อยละ 0.20 ส่วนปลาเบ็ดประกอบด้วยปลาเบ็ดแท้อ้อยละ 61.48 และกลุ่มสัตว์น้ำเศรษฐกิจขนาดเล็กร้อยละ 38.52 โดยที่กลุ่มสัตว์น้ำเศรษฐกิจขนาดเล็กประกอบด้วย กลุ่มปลาหน้าดินสูงสุดร้อยละ 63.36 รองลงมาคือ กลุ่มสัตว์น้ำอื่นๆร้อยละ 12.54 กลุ่มกุ้งร้อยละ 10.44 กลุ่มปลาหมึกร้อยละ 6.00 กลุ่มปลาผิวน้ำร้อยละ 4.08 และกลุ่มปูร้อยละ 3.58

ค่าความยาวแรกจับของปลาทรายแดงชนิด *Nemipterus furcosus* *N. hexodon* *N. mesoprion* ปลาดาวหนามชนิด *Priacanthus tayenus* ปลาปากกมชนิด *Saurida elongata* *S. undosquamis* กุ้งตะกาดชนิด *Metapenaeus affinis* และ *M. ensis* เท่ากับ 12.09, 12.95, 10.30, 12.47, 15.41, 11.29, 10.53 และ 11.07 เซนติเมตร ตามลำดับ

คำสำคัญ: อวนลากแผ่นตะเฆ่ขนาดเล็ก จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสงขลา

* ผู้รับผิดชอบ : ๘๘/๑ ถ.วิเชียรชม ต. บ่อหย่าง อ. เมือง จ. สงขลา ๘๐๐๐๐. e-mail : tsuwantana@yahoo.com

Small Otter Board Trawl Fisheries in the Area of Nakhon Si Thammarat and Songkhla Provinces

Suwantana Tossapornpitakkul * Pakjuta Khemakorn Amnuay Kongprom

Kingkan Vibunpant and Supaporn Chumpuvorn

Southern Marine Fisheries Research and Development Center (Songkhla)

Abstract

To study on status of small otter board trawl fisheries in Nakhon Si Thammarat and Songkhla Province, catch data from 159 small otter board trawlers (boat length <14 m) were monthly collected from some fishing ports in Nakhon Si Thammarat and Songkhla Province during January- September 2006. It was found that most of the fishing boats were equipped with 90-180 hp engines and the nets with 22.22 mm mesh size at the codends were used. 61.35% of boats were operated in the nighttime. The fishing took 3-6 hrs/haul, 2-3 hauls/night and average 2.09 ± 1.91 nights/trip. The fishing grounds covered coastal area extended from the south of Ko Samui, Kanom, Sichon District to Tasala District, Nakhon Si Thammarat Province where water depths ranged from 10-25 m, and from Pak Phanang District, Nakhon Si Thammarat Province to Thepha District, Songkhla Province where water depths ranged from 12-30 m. The overall catch rate was 18.94 ± 8.98 kg/hr in average. The catch rate taken during inter monsoon period was higher than that obtained in north east monsoon period significantly ($p < 0.05$).

The 57.92% of catch were economic fish and the other 42.08% were trash fish. The economic fish were composed of 40.65% demersal fish, 38.32% shrimps, 17.21% cephalopods, 2.31% pelagic fish, 1.31% crabs and 0.20% miscellaneous, while 61.48% of trash fish were true trash fish and 38.52% of them were the young of economic fish. The young fish comprised of 63.36% demersal fish, 12.54% miscellaneous, 10.44% shrimps, 6.00% cephalopods, 4.08% pelagic fish and 3.58% crabs.

Lengths at first capture of *Nemipterus furcosus*, *N. hexodon*, *N. mesoprion*, *Priacanthus tayenus*, *Saurida elongata*, *S. undosquamis*, *Metapenaeus affinis* and *M. ensis* were 12.09, 12.95, 10.30, 12.47, 15.41, 11.29, 10.53 and 11.07 cm, respectively.

Key words : Small otter board trawler, Nakhon Si Thammarat province, Songkhla province.

*Corresponding author : 79/1 Wichianchom Rd., Bo-Yang, Muang, Songkhla 90000.

e-mail : tsuwantana@yahoo.com